

22626

Dr. Aytun ÇIRAY

İzmir Milletvekili
İYİ Parti Genel Sekreteri

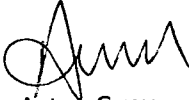
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Amerika Birleşik Devletleri İstanbul Başkonsolosluğunda çalışan Metin Topuz'un FETÖ soruşturması kapsamında tutuklamasının ardından 8 Ekim 2017 tarihinde Türkiye'den yapılan vize başvurularını süresiz askıya almış, Türkiye de misilleme olarak aynı uygulamayı ABD vatandaşlarına yönelik olarak başlatmıştı.

Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçiliğinden 28 Aralık 2017 tarihinde yapılan bir açıklamayla vize başvurularına ilişkin kısıtlamaların Türk Hükümetinden Metin Topuz hadisesine benzer durumların bir daha yaşanmayacağına ilişkin güvence alınması üzerine kaldırıldığı belirtilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri Türkiye Büyükelçiliğinden yapılan açıklamada söz konusu güvence şu şekilde vurgulanmıştır. "Ekim ayından beri Türk hükümeti, (...) Büyükelçilik ve Konsolosluklarımızdaki yerel çalışanlarımızın, Türk yetkililerle iletişim de dahil olmak üzere resmi görevlerini yerine getirdikleri için gözaltına alınmayacağı veya tutuklanmayacağına dair üst düzeyde sağladığı güvenceye bağlı kalmıştır. Ayrıca Türk hükümeti ileride yerel çalışanlarımızdan birini gözaltına almak veya tutuklamak istediğinde, Türk makamlarının Amerikan hükümetini önceden bilgilendireceğini de kaydetmiştir. Söz konusu güvencelere gösterilen bağlılığa istinaden, ABD Dışişleri Bakanlığı, güvenlik durumunun Türkiye'de vize hizmetlerinin yeniden başlamasına yetecek düzeyde iyileştigiğine inanmaktadır."

Amerika Büyükelçiliğinin bu açıklaması ABD ile bu konuda yürütülen müzakerelerde ABD'nin istediğini elde ettiğini ve ABD Büyükelçiliğinde ve Konsolosluklarında çalışan mahalli, yani Türkiye Cumhuriyeti uyruklu personele konsolosluk ilişkilerini yöneten 24 Nisan 1963 tarihli Viyana Sözleşmesi'nin öngörmediği bir yargı dokunulmazlığı tanındığını ortaya koymaktadır. Uluslararası ilişkilerde bu tür ayrıcalıklar ancak mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde ikili ve uluslararası anlaşmalara tanınabilir. Oysa açıklamanın lafzı bu ayrıcalığın tek taraflı tanındığını düşündürmektedir.

Bu çerçevede aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından Anayasa'nın 98., Meclis İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereği yazılı olarak yanıtlanmasını rica ederim. 02.01.2018

Aytun Çiray

İYİ Parti İzmir Milletvekili

1. ABD'deki Türkiye Cumhuriyeti temsilciliklerinde çalışan ABD vatandaşı yerel personele aynı ayrıcalıkları tanıyacak bir düzenleme yapılmış mıdır? Daha açık bir ifadeyle ABD'nin soruşturma ve kovuşturma kurumları temsilciliklerimizde çalışan bir ABD vatandaşını gözaltına almak veya tutuklamak istediğinde Amerikan makamları Türk Hükümeti'ni önceden bilgilendirecek midir?
2. Eğer böyle bir düzenleme yapılmamışsa bu uluslararası ilişkilerde eşitliğin ve haysiyetin korunmasını sağlayan mütekabiliyet ilkesinin bizzat Türk hükümetinin tasarrufuyla Türkiye aleyhine ortadan kaldırılması anlamına gelmez mi?
3. ABD'yi ikili ilişkilerimizde ayrıcalıklı bir konuma getiren ve açıklamada 'üst düzeyde sağlanan' ibaresiyle belirtilen bu tek taraflı güvenceler kimin tarafından verilmiştir?